

sådant försummas, att hela den obetalda delen af lånet varder till betalning förfallen.

Stockholm den 27 januari 1898.

P. O. Lundell.

Sv. Arnoldsson.

A. P. Gustafsson.

N:o 117.

Af herr **C. Wallis**, om löneförbättring åt biträdande läkaren vid Stockholms hospital *E. L. Fagergren*.

I en den 13 mars 1896 dagtecknad skrifvelse till Kongl. Maj:t yttrar medicinalstyrelsen:

»Direktionen för Stockholms hospital har på förslag af hospitalets öfverläkare, extra ordinarie professorn doktor E. Hjertström anhållit, att medicinalstyrelsen ville utverka ett personligt årligt lönetillägg af 1,000 kronor åt nuvarande biträdande läkaren vid samma hospital, medicine kandidaten Ernst Leonard Fagergren att utgå, så länge han tjenstgör såsom biträdande läkare vid samma hospital. Direktionen förordar på det varmaste öfverläkarens förslag under åberopande af de skäl denne anfört och med tillägg, att direktionen »under loppet af många år erfarit och inhemtat kannedom om det i allo utmärkta sätt, på hvilket biträdande läkaren Fagergren skött sin ansvarsfulla och arbetssamma befattning samt det berömvärda nit och den uppoffrande människokärlek han dervid städse ådagalagt.»

Medicinalstyrelsen får äfven för sin del på det varmaste förorda det väckta förslaget och såsom ytterligare skäl derfor anföra följande.

Sedan Riksdagen godkänt aflöningsstat för läkare och andra tjänstemän vid rikets hospital, bestämdes genom nådigt bref till medicinalstyrelsen af den 5 juni 1885 angående aflöning åt tjänstemän vid åtskilliga hospital, att biträdande läkare skulle åtnjuta en årlig lön af 2,500 kronor jemte bostad med möbler och sängkläder, lyse, ved, tvätt och första klassens kost och att beträffande tillämpningen »två tredjedelar af den kontanta aflöningen skall utgöra lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar; att biträdande läkare, som är medicine licentiat och boende vid hospitalet eger utöfver den i staten bestämda aflöning bekomma årligen 1,000 kronor, under vilkor att han icke med befattningen såsom biträdande läkare förenar annan tjänst samt att för biträdande läkare, som icke är boende vid hospitalet, aflöningen i alla händelser utgår med endast 2,000 kronor om året utan någon rätt till naturaförmåner.»

Tack vare den rikliga tillgång på legitimerade läkare, som nu förefinnes, och med hänsyn till de ökade anspråk, hvilka under senare år stälts på allt, som rör de sinnessjukas vård, anställas numera endast legitimerade läkare såsom biträdande läkare vid rikets hospital. Stockholms hospital gör dock härutinnan ett undantag, enär medicine kandidaten E. Fagergren allt sedan 1882 och således tre år innan den nya lönestaten kunde tillämpas, på grund af konstitutorial eller fortfarande giltigt förordnande, innehaft och fortfarande innehar sin befattning såsom biträdande läkare. Oaktadt samme Fagergren för många år sedan fullgjort all för medicine licentiatexamen föreskrifven klinisk tjänstgöring, har han dock genom daglig ansträngande och ansvarsfull tjänstgöring vid hospitalet varit så tråget upptagen, att det för honom, med bibehållande af sin nuvarande tjänst, är omöjligt taga medicine licentiatexamen, hvarigenom han skulle erhållit en med 1,000 kronor förhöjd aflöning jemte utsigt till en eljest väl förtjent befordran på en bana, för hvilken han visat sig ega både håg och fallenhet.

Af bilagda utdrag ur medicinalstyrelsens matrikel öfver extra läkare framgår, att biträdande läkaren vid Stockholms hospital E. Fagergren, som är född 1848 och aflagt medicine kandidatexamen 1877, under åren 1879—1881 innehaft fyra särskilda förordnanden att tjänstgöra såsom extra läkare på landsbygden och att han allt sedan den 10 december 1882 tjänstgjort och fortfarande tjänstgör såsom biträdande läkare vid Stockholms hospital, der han alltså tjänstgjort oafbrutet mer än 13 år och under denna tid på grund af tretton olika förordnanden bestridt öfverläkarens tjänst under tillsammans ett år och en månad.

Uppenbart är att en kontant årlig aflöning af 2,500 kronor äfven med iakttagande af den största sparsamhet svårligen kan fås att

räcka till för en biträdande hospitalsläkare och än mindre för den, som lika med Fagergren är gift och har 2 barn att försörja. Då hvarje annan biträdande hospitalsläkare numera aflönas med 3,500 kronor, men Fagergren under 13 år ej uppburit mer än 2,500 kronor årligen, har för statsverket alltså under dessa år kunnat inbesparas 1,000 kronor årligen.

Då Fagergren enligt öfverläkarens, hospitalsdirektionens och medicinalstyrelsens enstämmiga vitsord på ett i allo berömvärdt sätt under mer än 13 år skött sin ansvarsfulla tjänst, är han nu för visso väl förtjent af samma aflöning, som tillkommer hvarje legitimerad biträdande läkare samma dag, denne tillträder sin tjänst. Ett bifall till den föreslagna årliga personliga löneförbättringen för Fagergren medför icke något prejudikat än mindre ett farligt sådant, då biträdande läkare numera alltid skola förordnas på viss tid, dock icke för hvarje gång öfver 3 år, och då till denna befattning med nuvarande tillgång på legitimerade läkare alltid kunna påräknas medicine licentiater. Under dessa säregna förhållanden vågar medicinalstyrelsen antaga, att Riksdagen, som alltid visat ett varmt intresse för allt, som rör de sinnessjukas vård, icke skall neka medel till den ifrågasatta personliga löneförhöjningen af 1,000 kronor årligen åt en mer än vanligt deraf förtjent biträdande läkare efter 13-årig oafbruten och daglig tjänstgöring.

På ofvan anförda skäl får medicinalstyrelsen i underdånighet hemställa, det täcktes Eders Kongl. Maj:t aflåta nådig proposition till den nu församlade Riksdagen, att en personlig årlig löneförbättring af ettusen (1,000) kronor må tillerkännas biträdande läkaren vid Stockholms hospital Ernst Leonard Fagergren, så länge han innehar sin nuvarande befattning såsom biträdande läkare vid sagda hospital, att utgå från och med den 1 nästkommande juli från förslagsanslaget till hospitals underhåll.»

Till alla delar instämmande i medicinalstyrelsens yttrande, ber jag särskildt få framhålla följande. Det är klart, att medicine kandidaten Ernst Leonard Fagergren, hvilken nu i omkring 16 år, enligt såväl öfverläkarens som hospitalsdirektionens och medicinalstyrelsens ampla vitsord, med stort nit och utmärkt skicklighet varit biträdande läkare vid Stockholms hospital, under denna långa tid vunnit en erfarenhet och skicklighet i sin tjänsts skötande, som ingalunda stå de unga medicine licentiater till buds, hvilka pläga förordnas till sådana platser. Att han det oaktadt skall aflönas med 1,000 kronor mindre än en sådan, synes mig hårdt och obilligt, så mycket mer som en kontant aflöning af 2,500 kronor måste anses alldeles otillräcklig för en familjefader med

tvenne barn, hvarjemte bör påpekas, att Fagergren, just derfor att han endast är medicine kandidat och ej legitimerad läkare, ej kan påräkna några biinkomster i form af praktik utom sjukhuset, hvilket åter har till följd, att han odeladt kan egna sin verksamhet åt sin plats vid sjukhuset, hvilket också varit fallet — sjukhuset till stor båtnad.

Härtill kommer, att, såsom medicinalstyrelsen framhållit, om det ifrågasatta personliga lönetillägget beviljas, här af ej något prejudikat kan blifva följden, alldenstund Fagergren förordnades på en tid, då det var särdeles ondt om unga läkare, hvaremot nu en mycket stor tillströmning till yrket egt rum under många år och således legitimerade läkare till sådana platser alltid äro att påräkna och dessutom, enligt numera gällande förordning, dessa platser endast tillsättas högst på tre år för hvar gång.

Af det nu sagda och hänvisande för öfrigt till medicinalstyrelsens ofvan meddelade yttrande ber jag derfor få hemställa,

att Riksdagen måtte besluta tilldela en personlig årlig löneförbättring af ett tusen (1000) kronor åt biträdande läkaren vid Stockholms hospital Ernst Leonard Fagergren, så länge han innehar sin nuvarande befattning såsom biträdande läkare vid sagda hospital, att utgå från och med den 1 nästkommande juli från förslagsanslaget till hospitals underhåll.

Om remiss till vederbörligt utskott hemställes.

Stockholm den 27 januari 1898.

Curt Wallis.